
4

Landbouw- en Visserijraad

Aan de orde is de behandeling van:

- **het verslag van een algemeen overleg met staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie over de Landbouw- en Visserijraad.**

De beraadslaging wordt geopend.

Mevrouw **Thieme** (PvdD):

Voorzitter. We hebben het in het debat over de Landbouw- en Visserijraad gehad over het al in 1996 aangekondigde verbod op het navelkappen. Het zou deze zomer afgelopen zijn met de vrijstelling om toch nog even door te gaan met het kappen van die snavels, maar de staatssecretaris kwam deze zomer met een brief waarin stond dat we het verbod nogmaals tien jaar gaan uitstellen. Dat vindt mijn fractie – en andere fracties in de Tweede Kamer zijn het daarmee eens – ongehoord. Het kan niet meer. Het gaat om 28 miljoen kuikens die jaarlijks deze pijnlijke ingreep krijgen en dat moet afgelopen zijn. Er zijn genoeg praktijkrijpe alternatieven, met name al in de biologische sector. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het verbod op ingrepen bij legkippen in 1996 al is aangekondigd;

constaterende dat met de invoering van het Ingrepenbesluit in 2001 een wettelijk verbod op snavelkappen is ingesteld;

constaterende dat handhaving van dit verbod reeds twee maal met vijf jaar is uitgesteld en dat de sector al vijftien jaar de tijd heeft gehad om zich voor te bereiden op het verbod;

verzoekt de regering, zo spoedig mogelijk met een plan van aanpak te komen om het wettelijk verbod op snavelkappen binnen een jaar te kunnen gaan handhaven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Thieme, Ouwehand, Van Dekken en Grashoff. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 516 (21501-32).

Staatssecretaris **Bleker:**

Voorzitter. De motie ontraad ik ten stelligste, omdat ze dramatische gevolgen zou hebben voor het welzijn van kippen. Het is helaas zo dat het niet-knippen van de sna-

veltjes bij de leghennen ernstige gevolgen heeft in de koppels. De dieren beschadigen elkaar en pikken op elkaar en dat is ook in de biologische sector zo. Maar het is een illusie om te denken dat wij dat binnen een jaar kunnen. Als wij dat al zouden doen, heeft dat zeer ernstige gevolgen voor het dierenwelzijn, waarvan ik mij zelfs niet kan voorstellen dat de Partij voor de Dieren en anderen die zouden willen accepteren. Daarom ontraad ik deze motie in het belang van het dierenwelzijn ten stelligste.

Mevrouw **Thieme** (PvdD):

Laten wij vooropstellen dat het de kippenboeren zijn die zo veel dieren bij elkaar willen zetten, waardoor zij moeten worden aangepast aan hun omgeving, terwijl het andersom zou moeten zijn, namelijk dat de omgeving wordt aangepast aan de kippen. Maar daarop gaat deze staatssecretaris niet in. Ik wil toch echt de suggestie wegnemen die de staatssecretaris hier wekt, als ware het dat de Dierenbescherming zou hebben toegestemd met het verlenen van de vrijstelling om toch maar door te gaan met snavelkappen. Dat is allerminst het geval.

De heer **Grashoff** (GroenLinks):

Ik vraag de staatssecretaris of hij het met mij eens is dat er voldoende mogelijkheden zijn voor het houden van legkippen waarbij het snavelkappen niet nodig is. Ik ben onlangs op bezoek geweest bij een rondeelstal, waar mij door de bedrijfsleider werd gemeld dat het snavelkappen daar in het geheel niet nodig is. Er zijn dus alternatieven. Wil de staatssecretaris de zaak dus niet omdraaien?

Staatssecretaris **Bleker:**

Er zijn op termijn absoluut alternatieven. Daaraan wordt ook volop gewerkt. Ik wil ook toe naar een snavelkiploos tijdperk, dat is volstrekt duidelijk. Maar de gedachte dat wij dat binnen een jaar voor elkaar hebben is niet reëel. Het is het advies van de stuurgroep waarin ook de Dierenbescherming zitting heeft dat ik overneem. Wij gaan elke tweeënhalve jaar opnieuw bekijken of wij tot wijziging kunnen komen, of wij het snavelkappen kunnen afschaffen of verbieden, maar wij gaan ons eerst volop inzetten voor een alternatieve manier van het houden en het fokken van de dieren, zodat de noodzaak minder aanwezig is. Er is echt geen kip mee gediend als wij zouden zeggen dat het snavelkappen per 1 januari volgend jaar is afgelopen.

De heer **Grashoff** (GroenLinks):

Kan de staatssecretaris mij bevestigen dat er geen alternatieven gaan komen maar dat zij er al zijn en dat het daarmee dus ook een tandje harder kan?

Staatssecretaris **Bleker:**

Noch voor de gangbare houderij van kippen, noch voor de biologische houderij van kippen zijn er alternatieven die al volledig toepasbaar, voor de hele sector beschikbaar zijn. De heer Grashoff sprak over een bepaalde stal, maar als wij de gehele sector willen laten overgaan naar dat stalsysteem is daarmee ook tijd gemoeid. Laten wij daarover ook duidelijk zijn. Dat heeft niet alleen met de huisvesting te maken, maar ook met het gedrag van de dieren, met de fokkerij, met genen, met voer en met het management hoe je de dieren precies houdt. Al dat soort elementen zijn van invloed. Omdat dit zo complex is, kunnen wij het niet van de ene dag op de andere regelen. Dat is het verhaal. Over het uiteindelijke doel verschillen wij

Bleker

niet van mening, maar de gedachte dat het even snel kan worden geregeld is niet reëel.

De voorzitter:

Ik ben een beetje streng, want u had zich helemaal niet bij mij aangemeld.

De heer Grashoff (GroenLinks):

Mijn naam staat onder de motie.

De voorzitter:

Maar dat betekent niet altijd dat u meedoet aan het debat. Het gebeurt ook wel eens dat mensen er niet eens zijn die onder een motie staan, maar u bent er, dat is fijn.

Mevrouw Snijder-Hazelhoff (VVD):

Ik heb mij ook niet aangemeld, waarvoor mijn excuus. Ik wil één vraag aan de staatssecretaris stellen. Er wordt steeds gezegd dat er geen alternatief is, maar mijn fractie is ervan overtuigd dat de infraroodbehandeling al een alternatief is. Dat is al van een heel andere orde dan het knippen. Ik zou willen dat de staatssecretaris dat nog eens goed aan een aantal fracties uitlegt.

Staatssecretaris Bleker:

Ik dacht dat men voldoende was ingevoerd. De enige methode die is toegestaan, is de moderne methode van de infraroodbehandeling. Sommigen zeggen dat je de pijn die daarbij even optreedt moet vergelijken met het laseren van je ogen. Daarop komt het ongeveer neer. Daar heb je wel een paar dagen last van, maar het gaat om kleine kuikentjes. Na een paar dagen valt het voorste puntje van het snaveltje eraf. Dus laten wij ook niet denken dat het hier bloederige praktijken zijn die hier worden uitgeoefend. Maar uiteindelijk is het niet iets wat wij op termijn moeten willen handhaven. Wij moeten naar een situatie toe dat het snavelknippen niet meer nodig is. Dat is mijn verhaal.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Stemming over de motie vindt morgenavond plaats.